

Informe en relació amb el projecte de Decret relatiu al procediment d'acreditació i atribució de la quota de representativitat institucional de les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de Catalunya.

El conseller d'Empresa i Ocupació presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el projecte de Decret relatiu al procediment d'acreditació i atribució de la quota de representativitat institucional de les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de Catalunya, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

La tramesa s'acompanya d'una còpia del projecte de decret que consta d'una exposició de motius, vuit articles, una disposició derogatòria, i dues disposicions finals.

Analitzat el Projecte, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'informa el següent:

Antecedents

La disposició addicional sisena de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, disposa que la representació institucional de les associacions empresarials, en defensa dels interessos generals dels empresaris, davant les administracions públiques i altres entitats i organismes de caràcter estatal o de comunitat autònoma que la tinguin prevista, correspon a les associacions empresarials que tinguin un 10% o més de les empreses i treballadors en l'àmbit estatal i a les associacions empresarials de comunitat autònoma que tinguin en aquesta un mínim del 15% dels empresaris i treballadors. Aquesta disposició no ha estat desenvolupada malgrat el mandat contingut a la disposició addicional primera, apartat 2 de la Llei Orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical.

A l'exposició de motius de la proposta s'indica que l'Administració de la Generalitat de Catalunya disposa dins de la seva estructura organitzativa d'un nombre important d'àmbits institucionals de participació en els quals hi tenen presència les organitzacions empresarials de Catalunya, d'acord amb la seva representativitat i és per això que, en absència d'un procediment específic que reguli la representació institucional de les associacions empresarials, cal donar resposta, mitjançant un procediment objectiu, a aquelles entitats que sol·licitin la participació.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

L'article 1 del projecte de Decret preveu que el seu objecte és establir el procediment d'acreditació i atribució de la quota de representativitat de les organitzacions empresarials més representatives a Catalunya, en l'àmbit de la seva presència institucional en els òrgans i instàncies de participació de la Generalitat de Catalunya, així com per a l'assignació dels recursos vinculats a aquesta funció.

La LOPD es refereix exclusivament a les persones físiques o als col·lectius de persones físiques sobre les quals es pretén obtenir dades de caràcter personal, quedant fora del control de la legislació de protecció de dades, per tant, la informació que es refereix a persones jurídiques, tret que aquesta informació objecte de tractament faci referència a les persones físiques que actuen en representació d'aquestes persones jurídiques.

Arran el Projecte de decret que s'informa, es tractaran, previsiblement de manera majoritària, dades d'empreses sota la forma de persona jurídica, a les quals no serà d'aplicació la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Ara bé, juntament amb això, es tractaran també dades de persones físiques que tinguin la consideració d'empresaris individuals i també les dades de persones físiques que actuïn com a representants de les empreses o de les mateixes organitzacions empresarials. En aquests casos sí que serà d'aplicació la normativa de protecció de dades.

Cal tenir en compte que el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (RLOPD) exclou del règim d'aplicació de la normativa de protecció de dades personals les dades relatives a empresaris individuals amb la condició de comerciants, industrials o naviliers, sempre que aquestes dades facin referència a aquesta condició (article 2.3). Ara bé, atesa la dificultat en molts supòsits de separar els aspectes referits exclusivament a la condició d'empresari dels referits a la vida personal, es considera convenient igualment en aquests casos incloure'ls.

L'article 3.4 del projecte de Decret, preveu la comprovació per part de la direcció general competent en matèria de relacions laborals, de les dades incloses en la sol·licitud, tot especificant que s'efectuarà "*previ consentiment inequívoc, si escau, de les persones físiques afectades, d'acord amb el que disposa la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal*".

Es valora positivament aquesta previsió que, d'una banda, dóna compliment al que s'ha exposat en relació amb els empresaris individuals, persones físiques, en sotmetre el tractament de les seves dades personals a la normativa en matèria de protecció de dades i, d'altra banda, es respecta el règim de comunicacions establert en aquesta normativa, vist que l'article 11 de la LOPD, en relació amb el règim de comunicació de dades disposa que la cessió de dades personals ha d'estar habilitada per llei en cas que no es disposi del consentiment de la persona afectada pel tractament.

III

L'article 3.1 del projecte de Decret, preveu que les organitzacions empresarials puguin sol·licitar l'acreditació i atribució de la quota de representativitat a través d'un formulari.

D'acord amb això i, vist que a través d'aquests impresos es recolliran les dades personals establertes a l'article 4.1 i 4.2 del projecte de Decret, tant de persones físiques com dels representants de persones jurídiques es fa avinent, per tal de donar compliment al deure d'informació establert a l'article 5.1 de la LOPD, que caldrà fer-hi constar, de manera clarament llegible, una clàusula o llegenda informativa amb les previsions següents (article 5.2 LOPD):

- a) *“L'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.*
- b) *El caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.*
- c) *Les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.*
- d) *La possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.*
- e) *La identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant.”*

En el cas que les dades es recullin mitjançant formularis electrònics també s'hi ha de fer constar aquesta mateixa clàusula informativa. En aquests casos, es recomana utilitzar un sistema de finestreta de lectura obligatòria que permeti a l'afectat la marcació d'una casella clarament visible que no es trobi prèviament marcada en el web o seu electrònica.

IV

L'article 3.2 del Projecte preveu que en el supòsit en què la documentació que cal adjuntar a la sol·licitud, prevista a l'article 4 del mateix Projecte, ja es trobi en poder de l'Administració, i no hagi sofert modificacions, que aquesta documentació es pugui substituir per l'aportació d'una declaració responsable. En aquest sentit, vist que l'article 3.4 del Projecte faculta la comprovació de les dades per part de l'Administració, es recomana que en la clàusula informativa abans esmentada, establerta a l'article 5.2 de la LOPD, s'informi de la possible realització d'aquestes comprovacions.

L'article 35.1 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, disposa que la declaració responsable és *“el document subscrit per la persona interessada en què declara, sota la seva responsabilitat, que compleix els requisits establerts per la normativa vigent per a accedir al reconeixement d'un dret o facultat o per al seu exercici, que disposa de la documentació acreditativa corresponent i que es compromet a mantenir-ne el compliment durant la vigència d'aquest reconeixement o exercici.”*

L'article 35.3 d'aquesta Llei reconeix la capacitat de l'administració pública competent per verificar la conformitat de les dades que es contenen en la declaració responsable aportada en el marc d'un procediment administratiu.

Aquestes actuacions de verificació de la informació personal comporten un tractament de dades personals (article 3.d) LOPD). Per tant, aquest tractament s'haurà d'ajustar als principis i obligacions de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal, i la comprovació de la certesa de la informació aportada pel titular de les

dades, s'hauria de limitar a l'obtenció d'una resposta del tipus "sí/no és cert" o "consta/no consta aquesta informació", sense que s'afegeixin altres dades personals complementàries o diferents a les aportades per l'afectat.

Per altra banda, l'article 4, als efectes d'acreditar el grau d'afiliació de les organitzacions imposa l'obligació d'aportar un llistat on ha de costar el nom, NIF domicili i nombre de treballadors dels centres de treball ubicats a Catalunya de les empreses afiliades.

D'entrada s'ha de fer notar que, tal com ha declarat el Tribunal Constitucional, el dret a crear o formar part d'una organització empresarial tot i que no formaria part de la llibertat sindical, sí que entroncaria directament amb la llibertat d'associació derivada de l'article 22 CE (ATC113/1984 i SSTC 52/1992 o 75/1992). Per això, i per tal d'evitar discriminacions o limitacions de la llibertat d'associació injustificades, cal vetllar per tal que la ingerència de l'Administració en aquest àmbit sigui només la indispensable per donar compliment a les funcions encomanades a l'Administració per les lleis.

La disposició addicional sisena de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març estableix la representativitat de les organitzacions empresarials a partir del nombre d'empreses i de treballadors de l'àmbit corresponent que en formin part. L'opció efectuada pel projecte de decret, que només demana un llistat nominatiu de les empreses i el seu nombre de treballadors, i no de tots els treballadors de cadascuna d'elles, resulta adequat i proporcionat d'acord amb la normativa de protecció de dades en la mesura que es tracta de dades imprescindibles per determinar i poder comprovar el grau d'implantació de cada organització.

V

L'article 8 del projecte de Decret disposa textualment que "*Les dades de caràcter personal que siguin comunicades en relació a l'objecte d'aquest Decret estaran protegides per un fitxer de dades de caràcter personal, d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal*".

D'entrada s'ha de fer notar que el fitxer de dades personals no és en si mateix una mesura de seguretat. Per això, en aquest article s'hauria de substituir l'expressió "*protegides per*" per l'expressió "*incloses en*".

En relació amb aquesta previsió es fa avinent que amb caràcter previ a la recollida de dades personals s'ha de crear el fitxer amb el contingut previst als articles 20.2 de la LOPD i 54.1 del RLOPD.

La creació del fitxer s'ha de fer per mitjà de disposició general (articles 20.1 de la LOPD i 52.1 del RLOPD). En l'àmbit de l'Administració de la Generalitat es pot fer mitjançant una ordre del conseller del departament competent en aquesta matèria (disposició final tercera de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades). Ara bé, res impediria que es pogués fer a través d'una norma amb rang de Decret. En qualsevol cas, es fa avinent que el fitxer que es creï pel tractament de dades personals ha de ser informat amb caràcter preceptiu per aquesta Autoritat (article 5.m) de la Llei 32/2010).

Cal fer notar també que, amb caràcter previ a la recollida de dades personals, la creació del fitxer s'ha de publicar al DOGC (articles 20.1 de la LOPD i 52.1 del

RLOPD), i s'ha de notificar, per a la seva inscripció, al Registre de Protecció de Dades de Catalunya (article 11 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre).

Barcelona, 6 de juliol de 2015